

Piołun

Jeśli nie liczyć ruty, piołun jest najbardziej gorzkim z ziół, znacznie bardziej gorzkim niż wszystkie pozostałe z rodzaju *Artemisia* (bylica) i stąd jego nazwa gatunkowa *absinthium* znacząca po łacinie „pozbawiony słodyczy”. Angielska nazwa potoczna „wormwood” odnosi się do wykorzystania ziela jako środka na pozbycie się robaków. Piołun jest spotykany w stanie dzikim w Wielkiej Brytanii i całej Europie, a także na Syberii, w Eurazji, Ameryce Północnej i Południowej oraz w Nowej Zelandii. Piołun bywa także nazywany absyntem.

Starożytni Grecy i Egipcjanie wysoko cenili piołun za jego właściwości lecznicze. Rdzenni mieszkańcy Ameryki przez wiele wieków stosowali piołun jako lek oraz środek owadobójczy, szczególnie skuteczny w przypadku pluskwii. Plemię Chippewa gotowało czubki roślin i robiło z nich ciepłe okłady na naciągnięte i nadwyrżone mięśnie.

Piołun, choć działa leczniczo, w większych dawkach może być szkodliwy, a nawet trujący i uzależniający. Ma działanie halucynogenne i może uszkadzać centralny układ nerwowy. Absynt, francuski napój alkoholowy uzyskiwany z korzeni rośliny, przyczynił się do śmierci między innymi poety Paula Verlaine'a oraz malarza Toulouse Lautreca. W 1915 roku produkcja absyntu została zakazana w Stanach Zjednoczonych i większej części Europy.

Po II wojnie światowej piołun był uprawiany na skalę przemysłową w amerykańskim stanie Michigan i stosowany do produkcji różnego rodzaju maści. Dziś po tamtych uprawach nie ma już śladu, ale maści z piołunem są nadal stosowane do leczenia nadwyrżonych mięśni, przede wszystkim u koni.

- Roślina wieloletnia, częściowo zimozielona.
- Preferuje pełne nasłonecznienie i lekkie, przepuszczalne gleby. Można ją rozmnażać z nasion lub młodych pędów odcinanych wczesnym latem.
- Dla zachowania kontroli nad rośliną należy ją co trzy lata dzielić, najlepiej wiosną.
- Piołun przycina się jesienią.
- Chronić przed mrozami poniżej -5°C .
- Piołun, szczególnie srebrne odmiany, znakomicie nadają się do uprawy na rabatach z innymi roślinami wieloletnimi.

Nigdy nie wiadomo, czego ta mała zielona czarodziejka jest w stanie dokonać.

Ernest Hemingway ostrzegający przed niebezpieczeństwem związanym z piciem absyntu.

Z powodu silnego aromatu i trujących wydzielin korzeni, piołunu nie należy sadzić w sąsiedztwie takich roślin jak szczypiorek, kolendra, koper włoski czy szatwia. Z drugiej strony, toksyczne wyziewy piołunu chronią drzewa owocowe przed gąsienicami, ćmami i mszycami. Wywar z piołunu rozlany na ziemi odstrasza ślimaki i myszy. Z piołunu robi się także opryski przeciwko białym muszkom, przyżeńcom i przedziorkom.

Piołun ma działanie antyseptyczne, stymulujące pracę serca i odprężające. Stosuje się go w przypadku problemów trawiennych. Poprawia apetyt i leczy niestrawność. Likwiduje wzdęcia i odrobacza. Reguluje pracę wątroby, macicy i woreczka żółciowego, a także działa żółciopędnie. Można go stosować zewnętrznie w okładach na naciągnięcia i nadwyrżenia.

Piołun zawiera składnik psychoaktywny mogący uszkadzać nerki. Stosować wyłącznie pod nadzorem wykwalifikowanego zielarza.

Wdychanie naparu z piołunu miało wzmacniać psychikę. Piołun wykorzystywano do podróży astralnych, wywoływania wizji, wróżenia oraz przygotowywania napojów miłosnych.